

16. Vill du int vara mina små barn för en huldän mor,
Till helvetet skall jag tillreda din stol.
17. Men vill du vara mina små barn för en huldän mor,
Till himmelen skall jag tillreda din stol.“
18. Fru Rösenborg lockar små barnen efter sig,
Och konungen stod och förundrade sig.
19. Det ena hon kamba, det andra hon borsta,
Det tredje hon tvätta med moders tår.
20. I det hus blef glädjen stor,
Små barnen fick sin huldaste mor.
Ty det skall intet glömma mig.

b) *Lappträsk.*

1. Min fader han reste så högt upp i land, Han skaf-fa - de

mig en styfemor så strang. Den sor -- gen tvingar små bar -- ne - na.

2. Och bröllopet stod i dagarna tre,
Men aldrig fick barnen benen på tallriken se.
Den sorgen tvingar små barnena.
3. Det yngsta barnet det gräto så hårdt,
Att modren hon vakna i kyrkogård.
4. Och modren upp till Jesus gick
Och frågte, om hon sku få se efter sin små barn.
5. „Visst slipper du se efter små barnen din,
Men när tuppen han gol, skall du vara igen.“
6. „Statt upp fru Silla, tag klädren på dig,
Att jag får tala några ord med dig!“

7. Det yngsta barnet tog hon på sitt knä,
Det äldre maka hon där breve.
 8. Det yngsta barnet stack handen i iskallan barm,
Och hjärtat det rämna och bröstet sprack.
 9. „Lämna jag ej här både bolsterna blå,
Att mina små barn sku få hvila därpå?
 10. Nu hittar jag mina barn på stickor och strå,
Och själfver så hvilar du på bolstrarna blå.
 11. Och lämna jag ej här både åker och äng,
Att du skulle hålla min små barn med säng?
 12. Och lämna jag ej här både oxar och kor,
Att du skulle hålla mina små barn med skor?
 13. Och lämna jag ej här både silfver och guld,
Att du skulle vara mina små barn huld?“
 14. Och tuppen han klappa sina vingar och gol,
Och modren och dottren svann bort som dagg utaf jord.
 15. Nu hafver vi hört en så underlig saga,
Att modren och dottren till himlen for.
Den sorgen tvingar små barnena.
-

23.

Vallkulla.

Borgå, Pojo, Strömfors.

a) Pojo.

1. Vallkulla hon gick sig i kvarnen och mal. Hon sjunger långt

vackrare än en näktergal. Så väl hon lullar, Så väl hon

kan, Så väl hon kväda kun -- de.

2. Konungen sade till små svennerna så:
„Hvem är det som på min gullharpa slår?“
Så väl hon lullar,
Så väl hon kan,
Så väl hon kväda kunde.
3. „Alls ingen på majestätets gullharpa slår,
Det är nu vallkulla som sjunger nu så.“
4. Konungen sade till små svennerna så:
„Bed nu vallkulla in för mig gå.“
5. „Hur skall jag kunna inför majestätet gå,
Då jag är nu klädd i vadmalet grå?“
6. Vallkulla in till konungen går;
Konungen på henne med milda ögon såg.
7. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Fem röda gullringar dem gifver jag dej.“
8. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
9. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
En röder gullklädning den gifver jag dej.“

10. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
11. „Kära vallkulla sjung visan för mej,
Gullklockan i kammaren gifver jag dej.“
12. „Nej bättre lön bör flickor få,
Allsintet jag sjunger för konungen då.“
13. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Gullharpan i kammaren gifver jag dej.“
14. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
15. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Ett rödan gullskrin det gifver jag dej.“
16. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
17. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Halfva mitt rike det gifver jag dej.“
18. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
19. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Hela mitt rike det gifver jag dej.“
20. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
21. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Halfva mitt hjärta det gifver jag dej.“
22. Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“
23. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Hela mitt hjärta det gifver jag dej.“
24. „Nu må jag väl sjunga och vara glad,
Nu har jag fått det som är efter mitt behag.“

25. Vallkulla sjungd en, vallkulla sjungd två,
Konungen dansar och hela hans hof.
26. Vallkulla sjungd fyra, vallkulla sjungd fem,
Konungen dansar och alla hans hofmän.
27. Bonden släft oxar och bonden släft kor,
Vallkulla sitter på röda gullstol.
28. Bonden släft oxar och bonden släft svin,
Vallkulla sitter i silke så fin.
29. Bonden släft getter och bonden släft får,
Vallkulla sitter med utslaget hår.
30. Bonden släft kalffvar och bonden släft lamm,
Vallkulla sitter i konungens famn.
31. Prinsessor och fröknar bar harm däruppå,
En simpel vallkulla blef konungens gemål.
Så väl hon lulla,
Så väl hon kan,
Så väl hon kväda kunde.

b) *Borgå och Strömfors.*

1. Vallkul - la hon körde ut sina får, Så väl hon kan. Hon

sjunger så vackert och gullharpan slår. Så väl hon kväda kun -- de.

2. Och konungen stod uti fönstret och såg.
Så väl hon kan.
„Hvem är det väl, som på gullharpan slår?“
Så väl hon kväda kunde.
3. Och tjänaren sade till konungen då:
„Det är vallkulla, som kör sina får.“

4. Och konungen sade till tjänaren då:
„I morgon skall vallkulla inför mig stå.“
 5. „Huru kan jag inför konungen stå,
Som klädd är i blaggarn och vadmalet blå?“
 6. De klädde vallkulla i kammarduken blå,
I silkesstrumpor och gullbeslagna skor.
 7. De hade vallkulla till konungen då.
Konungen sade till vallkulla så:
 8. „Kära vallkulla, spel dansen för mig,
Min yngste riddare gifver jag dig.“
 9. „Er yngste riddare passar jag ej på,
Min fader har lärt mig med fåren att gå.“
 10. „Kära vallkulla, spel dansen för mig,
Min älste riddare gifver jag dig.“
 11. „Er älste riddare passar jag ej på,
Min fader har lärt mig med fåren att gå.“
 12. „Och hör du, vallkulla, spel dansen för mig,
Min ära och tro den gifver jag dig.“
 13. Vallkulla hon spelar nu danserna två,
Att konungen själf på golfvet månd gå.
 14. Vallkulla hon spelar nu danserna fem,
Då dansade konungen och alla hans män.
 15. Vallkulla hon spelar nu danserna sju,
Då dansade kungen och hans unga brud.
 16. De lade vallkulla på konungens arm.
Så väl hon kan.
De jungfrur och fröknar de ledο stor harm.
Så väl hon kväda kunde.
-

24.

Vedergällningen.

Lappträsk, Pyttis, Sjundeå, Ö. N.

a) Ö. N.

1. „Om alla de bärg vor af rö-daste guld, Och alt vatten förvandladt i

vin, Så ön - skar jag dock här i världen, Att

du vo -- re kä -- re - stan min.“

2. „Hur har du fått en sådan en lust
Och en sådan begäran till mig?
Så stig nu upp till min kära faders gård
Och säg, att du mig begär.“
3. „I går var jag upp till din kära faders gård,
Men han svarte mig ett kort nej;
Men skönaste jungfru, tag rådet af dig själf,
Och följ utur landet med mej!“
4. „Och hur kan jag följa ur landet med dig,
Och inte fråga vännen om råd?
När som jag kommer i främmande land,
Kan hända jag blifver försmädd.“
5. „Huru så kunde jag svika dig där,
Ty du är inga fattigmans barn,
Ty du är den skönaste jungfru,
Som strålar på konungens gård.“
6. Men när som hon kom uti främmande land,
Ibland fruar och jungfrur och mör,
Då fäste han sig en annan till dam
Och lämnade henne allen.

7. Jungfrun hon föll på sin baraste knän,
Hon bad så innerligen Gud,
Att den riddaren skull komma i mannaförakt
Och lida en stor sjönöd.
 8. „Och väl kan jag komma i mannaförakt
Och lida en stor sjönöd,
Men aldrig så lefver jag den dagen,
Då jag ber sköna jungfrun om bröd.“
 9. Det var uti månar, det var uti fem,
Det var uti sju runda år omkring;
Då kom nu den riddaren till jungfruns faders gård,
Han var både halter och blind.
 10. „Och kära svärfader, ni vare mig så huld,
Ni gifve mig ett litet stycke bröd,
Ty väl så minnes jag den dagen,
Då jag visste af ingen nöd.“
 11. „Stigen upp, stigen upp, I söner bägge två,
Och gen åt er fader ett glas vin,
Och ben att han påminner sig den dagen,
Då han svek allrakärestan sin!“
 12. Och sönerna stego ur sängen bägge två
Och gáfvo sin fader ett glas vin;
Men svärfadren tager sitt förgyllande svärd
Och hugger hans hufvud utaf.
 13. Och fadren tog hufvudet i sin hand,
Lade det uti dotterns knä:
„Och har han nu varit allrakärestan din,
Så må du begråta hans död.“
 14. „Och hur kan jag begråta hans död,
Han är ju intet annat än mull.
Så vilja vi honom begrafva
Alt uti den rosendelund.“
-

b) Melodi från *Lappträsk* och *Pyttis*.

1. Om al-la dessa bär-gen de vore utaf guld, Och alt
vatten för-vand-la-des till vin, Men långt häll-re så skulle jag det
önska, Att du vore allra kä-ri-stan min.

25.

Herr Radibrand och lilla Lena.

Borgå, Pärnä.

a) *Borgå*.

1. „Lilla Lena, lilla Lena, lofvar du mig tro? Vore jag själfver
ung som en lilja. Ja, dig vill jag ej svi-ka uppå denna
jord.“ Och me-nandes det med jungfru Lena.

2. „Din ära och din tro trampar jag under fot.
Vore jag själfver ung som en lilja.
Jag aktar dig ej mer än mina gamla skor.“
Och menandes det med jungfru Lena.
3. Där kommo två falska bud på lilla Lenas gård
Och sade, att herr Radibrand blef döder i går.
4. Och lilla Lena sadlade sin gångare grå;
Hon skulle så rida till kyrkan då.

5. Och när som hon kom till rosendelund,
Så mötte hon herr Radibrands hund.
 6. Hon klappade honom och gaf honom bröd:
„Jag tror att din herre alls icke är död.“
 7. När som hon red ett litet stycke fram,
Så mötte hon själfver herr Radibrand.
 8. „Herr Radibrand, herr Radibrand, lofvar du mig tro?
Jag vill dig ej svika på denna här jord.“
 9. „Din ära och din tro trampar jag under fot.
Jag aktar dig ej mer än mina gamla skor.“
 10. „Herr Radibrand, herr Radibrand, stilla nu ditt mod,
Att jag får tala vid dig några ord.
 11. Min broder skall du gifva min gullkrona röd,
Att han får gifva den åt sin fästemö.
 12. Min syster skall du gifva mitt röda gullskrin,
Med alt silfver och guld som finnes därin.
 13. Min moder skall du gifva min silkessyddas särk,
För det hon mig burit med sveda och värk.
 14. Min fader skall du gifva min gångare grå,
På den skall han rida näst intill min bår.“
 15. Herr Radibrand han drager ut sitt blodiga svärd
Och sticker så därmed lilla Lena ihjäl.
 16. Sen sveptes lilla Lena i kammarduken blå;
Herr Radibrand sveptes i vadmalet grå.
 17. De satte lilla Lena i snöhvitan sand.
Vore jag själfver ung som en lilja.
I svartan mull nedgräfdes herr Radibrand.
Och menandes det med jungfru Lena.
-

b) Skön Helena och riddaren Hildebrand.

Pärnä.

1. „Hör du Helena hvad jag dig säga må,
Vore jag själfva Rosendelilja:
Får jag lof att bjuda dig min ära och min tro?“
Menar du det jungfru Lena?
2. „Din ära och din tro träder jag under fot.
Jag aktar dig ej mera än mina gamla skor.“
3. „Aktar du ej mig mera än din gamla sko,
Så skall jag försöka få ditt hjärteblod.“
4. Årena voro sex eller sju,
Som int Helena tordes till kyrkan gå.
5. Då kom två falska tärnor på Helenas gård,
Som sa att Hildebrand var död och lagder uppå bår.
6. Helena hon sade till sina drängar två:
„Ni salen nu på min gängare grå.
7. I salen på den bruna, I salen på den grå,
Den bästa så sätten I guldsadel uppå.“
8. Helena hon satte sig på guldsadlad häst,
Med utslaget hår och guldkronana på.
9. Helena hon red alt öfver en grön äng,
Der mötte hon lilla Hildebrands dräng.
10. Helena hon red alt genom en grön lund,
Der mötte hon lilla Hildebrands hund.
11. Helena hon gifver åt den hunden bröd:
„Jag fruktar att Hildebrand blifver min död.“
12. Helena hon red då ett litet stycke fram,
Så mötte hon själfva Hildebrand.
13. Herr Hildebrand han drager guldsvärdet fram:
„Får jag lof att hugga af Helena hufvud och arm?“

14. „Herr Hildebrand, herr Hildebrand, du stilla ditt svärd,
Till dess jag får skifta min arfvedel.
 15. Min fader gifver jag min guldsadla häst,
Ty han har dragit sorgen för mig allra mest.
 16. Min moder gifver jag min silkessydds särk,
Ty hon har slitit för mig båd sveda och värk.
 17. Min broder gifver jag min guldkrona rö,
Att han får ge åt sin unga fästemo.
 18. Min syster gifver jag mitt röda guldkrin,
Med guld och hermelin som ligga däruti.
 19. Min piga gifver jag min guldspända sko,
Ty hon har tjänat mig med ära och tro.
 20. Min drängar gifver jag min gångare grå,
Och vill de inte rida så må de gå.
 21. Hemma hafver jag min guldskafta knif,
Jag önskar den stode i ditt hjärta och lif.“
 22. Herr Hildebrand han drog då guldsvärdet fram,
Så högg han af Helena hufvud och högra arm.
 23. De förde det liket i kyrkan in,
Men Hildebrand han högdes i bitar fem.
 24. De förde det liket från kyrkan ut.
Vore jag själfver Rosendelilja.
Men Hildebrand han fördes på stegel och hjul.
Menar du det jungfru Lena?
-

26.

Rosilias sorg.

Pojo.

1. Sköna jungfrun satte sig i buren och grät, Uti lun-

den. Då kom hennes moder och frågt för hvad hon grät. Ty hon var tro-

lofvad med en konung.

2. „Skall jag int gråta och hafva sorgfullt mod,
Uti lunden,
Ty jag hafver låtit unga kungen narra mig “
Ty hon var trolofvad med en konung.
3. „Har du nu låtit unga kungen narra dig,
Så tag dina kläder och gå bort ifrån mig “
4. Sköna jungfrun packa sina kläder i ett skrin,
Och gångar så sedan till konungens gål.
5. Brådt kommer bådet för konungen in:
„Hvad är det för en jungfru här står på gålen din?“
6. „Väl hafver jag en jungfru i mitt sinne och begär,
Ack om jag kunde tycka, att hon vor mig så när.
7. Är det en jungfru här på gården min,
Bed henne var så god och komma till mig in!“
8. Sköna jungfrun in till konungen steg;
Konungen henne med milda ögon neg
9. „Var nu välkommen, min sköna jungfru hit,
För dig så har jag blandat mjöd och vin.“

10. „Ej lyster mig mjöd, ej lyster mig vin,
Ett sorgfullt hjärta det bär jag uppå dig.“
11. „Hvarför skall du bära sorgfullt hjärta uppå mig,
Menar du att jag ej kan stå vid mina ord?“
12. Unga konungen tog jungfrun uppå sin arm,
Uti lunden.
Gaf henne guldringar och drottninganamn.
Ty hon var trolofvad med en konung.

27.

Visan om liten Malkum.

Helsinge.

1. En liten Mal - kum reser till en främ - man - de land. Där
blef han ar - re - ste - rad med järn och bo - jor svårt. Och jag litter på
hans nåder och min jung - - - - - fru.

2. „Ack om min flicka visste, att jag här skulle dö,
Sen skull hon galgen kläda med rosorna de rö.“
Och jag litter på hans nåder och min jungfru.
3. Det var en liten båtsman, som had en liten båt,
Han seglade, han rodde till sköna jungfruns slott.
4. Men lilla jungfrun läser de raderna snart,
Och tåren började rinna på rosenröda kind.
5. Men lilla jungfrun gångar sig i fålahuset in,
Hon sadlade guldsadeln på en appelgräer hingst.

6. Sen börjar hon att rida till konungens gård:
„God afton och god afton, skön riddar du!
7. Behagar skön riddarn hvarken punsch eller vin?“
„Nej, det behagar hvarken punsch eller vin.“
8. — — — — —
— — — — —
9. „Nej, mitt fålahus det ligger så högt upp i tjäll,
Att ingen skön riddare kan rida dit upp i kväll.“
10. Men kungen han skådar genom salsfönstret ut,
Han kunde ej staden skilja för kulor och för krut.
11. Och kungen han kallar upp sina tjänare två,
Han bad dem lossa fången, som uti tornet är.
12. „Nej själf tar jag min Malkum och reser ur din stad,
Och du bör aldrig tänka att vi lämnar spiran kvar.“
Och jag litter på hans nåder och min jungfru.

28.

Konung Magnus.

Pojo.

1. „Ack hörer du linde, alt medan du kan tala: Är det ingen i

världen, som dig kan hugsvala?“ Men ingen månd min sorg fördrifva kunde.

2. „Är det ingen som dig kan hjälpa eller göra bot?“
„Nej förutom konung Magnus som kysser på min rot“
Men ingen månd min sorg fördrifva kunde.
3. „I morgon kommer friaren, som friar till dig,
Och då kommer timbermän, som skådar uppå mig.

4. Då hugga de mig till ett altareträ,
Där mången grof syndare skall falla på knä.
5. Då hugga de mej till en altarespång,
Där mången grof syndare skall hafva sin gång.“
6. Sköna jungfrun satte sig bakom ett bord,
Där skref hon ett bref utaf kärleken stor.
7. Sköna jungfrun frågade till tjänaren så:
„Är det ingen af eder, som bref kan framföra?“
8. Så kom där en fågel, en falk så grå:
„Jag skall väl föra brefvet till konung Magnus' gål.“
9. Fågeln han flög sig till konung Magnus' gål,
Och ute för honom konung Magnus där han står.
10. Konung Magnus tog brefvet ur falkens klor,
Och så las han därut hvart endaste ord.
11. Konung Magnus sade till tjänaren så:
„I sadlen uppå min gångare grå.“
12. Och konung Magnus satte sig på gångaren rö;
Han red nästan fortare än fågelen han flög.
13. „Ack hörer du nu linde alt medan du står här,
Med förgyllande blader som du själf på dig bär,
14. Är det ingen som dig kan hjälpa eller göra bot?“
„Nej, förutan konung Magnus som kysser på min rot.“
15. Konung Magnus steg strax neder till fot,
Då kyste han genast den linden på rot.
16. Konung Magnus tog linden och satte på sitt knä,
„Nu skall du bli min drottning, förr har du varit trä.“
17. Konung Magnus tog linden och satte på sin arm,
Gaf henne gullringar och drottninganamn.
Men ingen månd min sorg fördrifva kunde.

29.

Lindormen.

Ingå, Karis, Pojo.

a) Pojo.

1. Signa lilla satt och sydde guld på skinn. Och de lekte.

Så kom där en lindorm så långer och så led, Och de lekte;

De lekte uti nätter och i alla sina dagar.

2. „Och hör du Signa lilla hvad jag dig säga må:
Och de lekte.
Du lofte mig din ära och din tro.“
Och de lekte;
De lekte uti nätter och i alla sina dagar.
3. „Hur skall jag kunna lofva dig min ära och min tro,
Du är ju en lindorm så långer och så gröm.“
4. „Och hör du Signa lilla hvad jag dig säga må:
Du ger mig en kyss och sedan låt mig gå.“
5. Signa lilla kastade båd sömmar och gullsax,
Och så följde hon den lindormen strax.
6. Så gingo de genom sju konungaland,
Och Signa lilla gick och lindormen rann.
7. Så kommo de till en rosengröner lund,
Där mötte hon sina sju bröder i samma stund.
8. „Och hör du Signa lilla hvad jag dig säga må,
Du följer ju en lindorm så långer och så gröm.“

9. „Och käre ni min bröder, I sägen icke så,
Det är ju en vidskepelse som följer mig nu åt.“
10. Så kommo de till en rosen gröner äng,
Där fant hon för sig en silkesbäddad säng.
11. Signa lilla satt sig i sängen ned,
Hennes ögon de runno, sina händer hon vred.
12. Där sitter en fågel på liljonakvist:
„Gråt icke, Signa lilla, du lider ingen brist.“
13. Signa la sej i sängen ned,
Och ormen han la sej då vackert breve.
14. Om kvällen somna hon vid en lindorm så kall,
Om morgon vakna hon vid en konungsson så varm.
15. Konungen han satt sig upp och lofvade Gud:
„Nu är jag en människa, som jag har varit förr.“
16. Konungen tog Signa lilla uppå sitt knä,
Så gifver han henne guldringarne.
17. Och konungen tog Signa lilla bättre i sin famn,
Och de lekte.
Så gifver han henne drottninganamn.
Och de lekte;
De lekte uti nätter och i alla sina dagar.

b) Ingå.

1. Signa lilla satt och sydde guld på skinn;
Till henne kom en lindeorm där rinnandes in.
Och de lekte;
De lekte i nätter och alla sina dagar.
2. „Och hör du Signa lilla, lofva mig din ära och din tro,
Eller gif mig en kyss och låt mig sedan gå.“
3. „Hur kan jag lofva dig min ära och min tro,
Jag är ju en människa, och du är en lindeorm så stor?“

4. Signa lilla, Signa lilla, säg icke så.
Det är ett viktigt mål, som dig nu förestår.“
 5. Och Signa lilla lade bort sin nål och sin sax,
Så följde hon med den lindeormen strax.
 6. Och lindeormen rann öfver en bro,
Där mötte Signa lilla sina bröder alla sju.
 7. „Signa lilla, Signa lilla, följ med oss hem,
Han delar ju dig mellan ungarna sin!“
 8. „Och kära mina bröder, sägen icke så,
Det är ett viktigt mål, som mig nu förestår.“
 9. Och Signa lilla gick och lindeormen rann,
Och så foro de genom sju kungaland.
 10. Och lindeormen rann ut i en grön äng;
Där mötte Signa lilla en silkesbäddad säng.
 11. Och Signa lilla satte sig på sängbalken ned
Och vred sina händer och hjärtligen grät.
 12. Men liten fågel sjöng uppå liljonakvist:
„Gråt inte, du Signa lilla, du lider ingen brist.“
 13. Hon lade sig ned bredvid en lindeorm så kall,
Och vakna upp bredvid en konungsson så varm.
 14. Och han tog Signa lilla, satte henne uti sin famn,
Gaf henne guldkrona och drottninganamn.
Och de lekte;
De lekte i nätter och alla sina dagar.
-

30.

Necken.

Helsinge, Karis, Lappträsk, Pärnå, Strömfors.

a) Karis.

1. Det bodde en herre från Sö-der-val-la land, Vaken upp alla-

redan ur sömnen! Han hade tri döttrar och raska voro

de. Men I hafven sofvit för län-ge.

2. Den ena var så däjelig, den andra var så grann,
Vaker upp allaredan ur sömnen!
Den tredje hon förlofte att aldrig taga man.
Men I hafven sofvit för länge.
3. Necken han går sig till skraddareby:
„I dag skall ni göra mig kläderna ny!
4. I gören dem stora och icke små,
I dag skall jag blifva kung Axels måg.“
5. Necken han går sig i kyrkan in,
Han gjorde så mången bleker om kind.
6. De dansa på liljor, de dansa på strå,
Kung Axels dotter hon dansar också.
7. Det spordes öfver städer, det spordes öfver land,
Hur lyckligt den jungfrun vid hafsböjljan sam.
8. Det spordes öfver städer, det spordes ut vidt,
Hur ynkligt den jungfrun vid hafsböjljan grät.

9. Det spordes öfver städer, det spordes öfver land,
Det spordes ock till Necken vid Elfvebrons strand.
För den äran.
10. Necken han klädde, han klädde sig så grann,
Han klädde sig till herre, han klädde sig till man.
För den äran.
11. Necken han körde på sköna jungfruns gård,
Ute för honom månd sköna jungfrun stå,
Med sin ära.
12. Jungfrun hon går sig i kammaren in:
„Krist gifve, Krist gifve den herren vore min,
För min ära.“
13. Jungfrun hon går sig i kammaren in:
„Hvar är nu den jungfru, som lofte bli min
Med sin ära?
14. Och lyster sköna jungfrun till kyrkan att gå,
Och jag skall blifva kusken och sitta fram uppå,
För den äran.“
15. Och jungfrun hon spatserade med herren uti vagn,
Däröfver var den herren det mycket glad,
För den äran.
16. Den herren han körde i fyllande fyrsprång,
Han körde den jungfrun för sista gång,
Med sin ära.
17. Den Necken han körde så jämmerligen hårdt,
Så att jorden hon dundrade och hällebärgen skalf
För den äran.
18. „Och kära ni min herre, I kören icke fast,
Ty edra tömmar är icke af silke och icke utaf bast,
För min ära “
19. Den Necken han körde ur kyrkogården fram,
På henne undras kvinna, på honom undras man,
För den äran.

20. „Och kära min herre, I släppen mig på strand,
Åt eder vill jag gifva mitt röda guldband,
För min ära.“
21. „Ditt röda guldband det passar jag ej på,
Men aldrig skall du mera ur vagnen min gå
Med din ära.“
22. „Kära ni min herre, I släppen mig på ö,
Åt eder vill jag gifva guldkronan min så röd,
För min ära.“
23. „Din röda guldkrona den passar jag ej på,
Men aldrig skall du mera ur vagnen min gå,
Med din ära.“
24. „Och himma gråter fader, och himma gråter mor,
Och himma gråter syster, och himma gråter bror,
För min ära.“
25. „Ja himma få de gråta och gråta hvad de vill,
Men nu så är du inne, nu hörer du mig till,
Med all ära.“

b) Helsinge.

1. Där bodde en herre *) på Sor-da-va-la gård. Han hade tre

döttrar och rara voro de. Med all ä-ra.

2. Den ena hon var däjelig, den andra hon var grann,
Den tredje försvor sig att aldrig taga man.
Med all ära.

*) vid Hamburger bro (Lappträsk).
i Östergyllande (Strömfors).
på Roddarvalla ö (Pärnä).

3. Så kom där en herre på jumfrufadrens gård,
Han glimmade, han glittrade, han glimmade som en sol.
4. Hans tömmar vor af silke, hans betsel var af guld,
Hans hästar stod som lejon och stampade på muld.
5. Sen gångar den jumfrun i kammaren in:
„Krist gifve, Krist gifve den herrn vore min!“
6. Sen gångar den herrn i kammaren in:
„Hvar är den sköna jumfrun som lofvade blifva min?“
7. Sen tager han jumfrun uti snöhvitan hand,
Spatserade vägen till vagnarna fram.
8. Sen körde han den jumfrun öfver bäckar och spång,
Så att hela jorden rämnade och hällebärgen sprang.
9. „Hör nu min käre herre, släpp mig ur vagnen ned,
Min rödaste guldkrona den vill jag gifva dig!“
10. „Din rödaste guldkrona den passar jag ej på,
Ty aldrig skön jumfrun ur vagnen stiga må.“
11. „Hemma gråter fader och hemma gråter mor,
Hemma gråter syster och så min lilla bror“
12. „Hemma få de gråta och gråta om de vill,
Nu sitter du i vagnen och hörer mig till.“
13. „Hör nu min käre herre, släpp mig ur vagnen ned,
Mitt halfva fadersrike det vill jag gifva er.“
14. „Ditt halfva fadersrike det passar jag ej på,
Ty aldrig skön jumfrun på Guds gröna jord får gå.“
15. Sen körde han den jumfrun öfver åker och äng;
På honom undra kvinnor, på honom undra män.
16. Sen körde han den jumfrun öfver kyrkogården lång,
Han körde den jumfrun för allra sista gång.
Med all ära.

31.

Hafsfrun.

Kyrkslätt och Sjundea.

1. Och rid-da-ren han gångar sig till hafsjöstranden ned, Blåser

kallt, kallt väder ifrån sjön. Där möt-te han hafsfrun så fager och så

fin. Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.

2. „Se god dag, se god dag, hälsa hafsfrun på mig!
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.
Och inte har jag sett någon vackrare än du.“
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.
3. „Och har du inte sett någon vackrare än jag?
Men jag har en tärna, långt vackrare än jag.“
4. „Jag har ju en gångare så fager och så vit,
Jag ville den ge om jag den tärnan kan få si.“
5. „Men håller ni er gångare båd fager och vit,
Men ändå så skall ni den tärnan få si.“
6. Hafsfrun hon drog på böljorna blå:
„Statt upp sköna tärna, till hertigen gå!“
7. „Och hur kan jag väl till unga hertigen gå,
Som inte har sett solen på femton år?“
8. De klädde på tärnan en guldbroderad särk,
Som femton fruar lagt på sin händers värk.
9. De klädde på tärnan en guldbroderad kjol,
Så guldets lyste i hvar ivesta en tråd.

10. Och tärnan spatserade med hafsjöstranden fram,
Hon bar en silfvernekanna på sin arm.
11. Och tärnan hon knapprade med fingrana små:
„Statt upp unga hertigen, drag låsena ifrå.“
12. „Och inte så tar jag låsena ifrå,
Förrän du säger din faders rätta namn.“
13. „Egyfti lands konung är kär faderen min,
Egyfti lands drottning kär moderen min.
14. Egyfti lands hertig är broderen min.“
„Då är du ju kär systemen min.“
15. Och hafsfrun hon väntade i dagarne tre,
Men alder så fick hon den tärnan mera se.
16. Och hafsfrun hon väntade i dagarne fem,
Men alder så kom den tärnan mer igen.
17. „Och hade jag vetat deras listefulla råd,
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön,
Så had jag väller gripit deras listefulla ord.“
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.

32.

Magdalena.

Borgå, Helsinge, Ingå, Sjundeå, Snappertuna.

a) Borgå.

1. Jungfru Maja gick på käl-lar-bro, Solen sken vida. Vår

herre Krist till henne kom. Alt under lunden den gröna.

2. „Ack, om jag fick dricka vattnet ditt!“
Solen sken vida.
„Ja, om jag hade silvkannor tre “
Alt under lunden den gröna.
3. „Jag drucke utur din bara hand,
Men du har varit under mannavåld.“
4. Men jungfru Maja svor vid Helge And:
„Aldrig har jag varit under mannavåld.“
5. „Men jungfru Maja, svär inte så!
Tre barn har du till världen fått.
6. Det första fick du med din gamla far,
Det kastade du i vidan haf.
7. Det andra fick du med din egen bror,
Det kastade du alt uti en flod.
8. Det tredje fick du med din sockenpräst,
Men då var synden som allra störst.
9. Men ingen annan ro så skall du få,
Sju år du skall i skogen gå.
10. Och ingen annan mat skall du få,
Än gnaga bark ifrån en liljerot.
11. Och ingen annan dryck så skall du få,
Än suga saft ifrån en liljerot.
12. Och ingen annan bädd så skall du få,
Strå och stickor skall du hvila på.
13. Och ingen annan ro så skall du få,
Ormar och drakar skall du höra på.“
14. När de sju åren förlidna vor,
Vår herre Krist till henne kom.
15. „Hvad tycker du om maten din?“
„Den smakar mig som den bästa rätt.“

16. „Hvad tycker du om drycken din?“
„Den är mig som det söta vin.“
17. „Hvad tycker du om bädden din?“
„Den är för mig som svanedun.“
18. „Hvad tycker du om roan din?“
„Den är för mig som orgelspel.“
19. „I himmelen skall du ha din ro,
Solen sken vida,
Det skall du få för din starka tro.“
Alt under lunden den gröna.

b) Melodi från *Ingå*.

1. Magda - le - na gick på källarbro, Solen skiner vida; Vår

herre Krist till henne kom, Alt under lun - den den gröna.

c) Melodi från *Pyttis*.

1. Jungfrun stod vid källarbrunn, Och solen sken så vi -- da; Till

henne kom vår her - re Krist, Alt ut -- i lunden gröna.

33.

Ramunder.

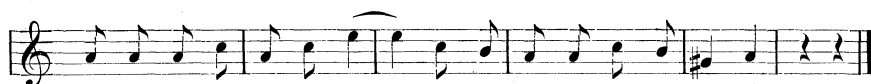
Kyrkslätt, Pojo, Tenala, Ö. N.

a) *Kyrkslätt.*

1. Ramunder skul-le va-ra bätt-re karl, Bara han sku ha bätt-re
Drottningen gaf honom kläderna ny, Ba--stu blag-garn det

klä - der. „Toko vill ja inte ha“, Sade Ramunder;
grof - va.

„Toko står mej inte bra“, Sade Ramunder den unge.

2. Ramunder skulle vara bättre karl,
Bara han sku ha bättre kläder.
Drottningen gaf honom kläderna ny,
Silke och sammet det fina.
„Toko vill ja gärna ha“,
Sade Ramunder;
„Toko står mej ganska bra“,
Sade Ramunder den unge.
3. Och Ramunder gick sej i stenstugan in,
Där alla små skraddare voro:
„Och hören hvad jag nu eder säga vill,
Säg vill ni göra Ramunder kläder?“
„Hvarför inte det“,
Sade Ramunder.
„Hä gör na ganska väl“,
Sade Ramunder den unge.
4. Och femtio alnar till byxetyg,
Och femton till byxeremmar.
„Det är nu altför trångt“,
Sade Ramunder.

„Jag kan int stig min rätta gång“,
Sade Ramunder den unge.

5. Och Ramunder steg i skeppet in,
Så de knaka och braka i hvarje vragat.
„Int förgås vi än“,
Sade Ramunder.
„Vi ska segla än“,
Sade Ramunder den unge.
6. Ramunder steg sig ett stycke på land,
Där såg han hvar sju jättar stånda.
Den minsta sa: „Ramunder tar jag uppå lillfingret mitt
Och kastar honom högt öfver stängen.“
„Ja int allena du“,
Sade Ramunder.
„Ja fast ni kommer alla sju“,
Sade Ramunder den unge.
7. Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så sju jättars hufvud utaf,
Så att de blödde till döda.
„Där ligger ni nu alla sju“,
Sade Ramunder.
„Här står jag karl ännu“,
Sade Ramunder den unge.
8. Ramunder gick sig ett stycke fram,
Där såg han storjätten stånda.
„Du har tänkt att narra mig“,
Sade Ramunder.
„Men nu skall jag hårda dig“,
Sade Ramunder den unge.
9. Och första taget de togo ihop,
Så togo de med händer.
Och Ramunder rykte i jättens skägg,
Så att tandköttet lossa från tänder.
„Illa grinar du väl nu“,
Sade Ramunder.
„Men värre ser du ut“,
Sade Ramunder den unge.

10. ¹⁾Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
 Det han kallade Dymlingen dyra.
 Slog han så storjättens hufvud utaf,
 Så mycket sju par oxar kunde draga.
 „Och där så ligger du nu ren“,
 Sade Ramunder.
 „Här står jag karl allen“,
 Sade Ramunder den unge.
11. Och Ramunder steg sig af bärget ned,
 Där alla små trollena voro,
 Körde dem alla uti en ring
 Och dem till jorden dömde.
 „Gråten int för mig“,
 Sade Ramunder.
 „Inte hårdar jag mot er“,
 Sade Ramunder den unge.
12. Ramunder steg uppå borggården in,
 Där de lekte bäll och gulltärning.
 „Vackert leker ni“,
 Sade Ramunder.
 „Får jag leka med“,
 Sade Ramunder den unge.
13. Konungen öppnade luckor och dam,
 Och såg sig ut öfver näjden.
 „Hvad ä de för en kämpe så väldig och stor,
 Som runnit upp här på min gård“, sade kungen.
 „Och känner du inte mej“,
 Sade Ramunder;
 „Jag är nu alt Ramunder jag“,
 Sade Ramunder den unge.
14. Ramunder slog sina händer ihop,
 Så att jorden hon skälfva och bäfva.
 Och alla små fåglar, som sjöngo så grant,
 Till jorden nedföillo de döda.
 „Och kommer du int ner“,

¹⁾ I uppteckningen från Pojo finnes här följande värs:
 Det andra taget de togo ihop,
 Så togo de med vrede.
 Det stora blodbärget de stodo uppå
 Det trampa de neder i lera.

Sade Ramunder,
 „Så rätt nu blir jag vred“,
 Sade Ramunder den unge.

15. „Käre min Ramunder, låt mig nu lef,
 Du gör mig alls ingen skada,
 Min yngsta dotter vill jag ge åt dig,
 Och halfva mitt rike med henne.“
 „Din yngsta dotter tar jag när jag vill“,
 Sade Ramunder,
 „Och halfva ditt rike därtill“,
 Sade Ramunder den unge.

16. „Käre min Ramunder, låt mig nu lef,
 Du gör mig alls ingen skada,
 Min älstas dotter vill jag ge åt dig
 Och hela mitt rike med henne.“
 „Din älstas dotter tar jag när jag vill“,
 Sade Ramunder,
 „Och hela ditt rike därtill“,
 Sade Ramunder den unge.

17. Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
 Det han kallade Dymlingen dyra.
²⁾Slog han så konungens hufvud utaf,
 Så blodet rann an till döda.
 „Där ligger du alt ren“,
 Sade Ramunder,
 „Här står jag karl allen“,
 Sade Ramunder den unge.

²⁾ *Pojó*: Högg han då konungens hufvudet utaf,
 Så att det flög femton spanska mila.

b) Melodi från Ö. N.

Och Ramunder skulle vara bättre karl, Bara han sku ha bättre kläder. Drottningen gaf honom kläderna ny, Ba - stu - blaggarn det grofva. „Toko vill ja inte ha“, Sade Ramunder. „Tokostår mej inte bra“, Sade Ramunder den unga.

34.

Lussi lilla.

Ingå.

1. Lussi lilla spe-la - de för fyra och fem, Och Lussi lilla spe-la - de för konungens hofmän, Lussi lil - la. Sen träder hon så lätt uppå tiljan.

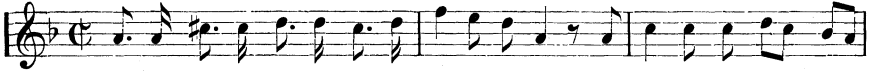
2. Där voro två herrar, som gjorde ett råd:
 „Hvad skall nu Lussi lilla för spelandet få?“
 Lussi lilla.
 Sen träder hon så lätt uppå tiljan.

3. „Nog skall Lussi lilla för spelandet få,
Ty hon skall aldrig jungfru ifrån oss mera gå.“
4. Och Lussi lilla talte till broderen sin:
„Kära du min broder, försvar nu systren din.“
5. Men brodern kastar värjan i Lussi lillas famn:
„Försvar dig själf, min syster, det bästa som du kan.“
6. Och Lussi lilla svänger sig lustigt omkring,
Och femtio hofmän så slog hon på en gång.
7. Hastigt kom budet till konungen in:
„Nu slog Lussi lilla ihjäl hofmännerna din.“
8. Och konungen han skickar efter Lussi lilla så:
„I morgon så skall du för konungen stå.“
9. Och Lussi lilla träder för konungen in,
Och blommorna de brunno på snöhvitan kind.
10. Och konungen han talte till Lussi lilla så:
„Hvarföre slog du ihjäl mina hofmän i går?“
11. „Det var inga hofmän jag slog ihjäl för dig,
Det var en hop med skälmar, som öfverföllu mig.“
12. Jag har varit jungfru ifrån det jag var barn,
Och nu få inga skälmar mer hvila på min arm.
13. Och jag har slitit silke från det att jag kund gå,
Och nu så är jag spådder en konung att få.“
14. Och konungen tog Lussi lilla, satt henne på sitt knä,
Gaf henne gullringar och fäste henne me.
15. Och konungen satt Lussi lilla uti sin famn,
Gaf henne gullkrona och drottninganamn,
Lussi lilla.
Sen träder hon så lätt uppå tiljan.

35.

Herr Päder och hans syster.

Pojo.

1. Konungen och drottningen till Liba bortfor. Alt under den grö - na

linden. Herr Päder och lilla Kirstin sku hemma få bli. Så

väl torde honom för - bi - da.

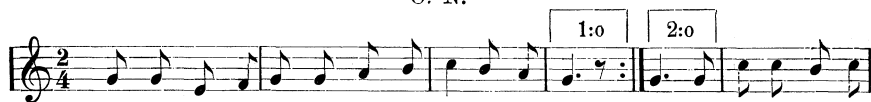
2. Herr Päder sade till lilla Kirstin altså,
Alt under den gröna linden:
„Och vill du nu hålla trolofning med mig?“
Så väl torde honom förbida.
3. „Hur skull jag kunna hålla trolofning med dig,
Du är min broder, jag syster till dig.“
4. „Och vill du int hålla trolofning med mig,
Så skall jag väl ljuga en lögn uppå dig.“
5. „Och ljuga nu hvad du ljuga må,
Men aldrig du lifvet utaf mig får.“
6. När konungen och drottningen från Liba hemkom,
Herr Päder han stod och tänkte sig om.
7. „Goddag, herr Päder, kär sonen min!
Hur mår lilla Kirstin, kär systren din?“
8. „I fjol så gjorde hon båd hor och mord,
I år så förd hon ett svenbarn till jord.“
9. Konungen kalla tre män till sig:
„Och gå nu till skogs och huggin en bål.

10. Huggin den bålen af ek och asp,
Och huggin ett trä, som där finnes fast.“
 11. Lilla Kirstin ut genom fönstret såg:
„Gud nåd mig stackars flicka, hvad brudsäng jag får!
 12. Lakanen röda och bolstren blå,
Som jag oskyldigt skall ligga uppå.“
 13. De ledde den jungfrun tri gånger omkring:
„Är jag därtill skyldig, så skjut mig därin.“
 14. Så kommo herr Päder, den falske man,
Och sköt lilla Kirstin i bålen, som brann.
 15. Lilla Kirstin räkt ut sin snöhvita hand:
„Och gif mig att dricka i Jesu namn.“
 16. „Hvad skall jag gifva dig dricka utaf?
Int fins här såar, int fins här kar.“
 17. „Tag en silfverkanna och sätt uppå ett spjut,
Sätt henne därin, att hon aldrig går ut.“
 18. När bålen var brunnen och slocknad i brand,
Då låg lilla Kirstin med snöhvita hand.
 19. När bålen var brunnen och flaskan var hvit,
Då låg lilla Kirstin med linnet så hvitt.
 20. Sen kom där två dufvor från himmelen ner,
När de flögo upp, så voro de tre.
 21. Sen kom där två korpar från helvetet opp,
Alt under den gröna linden,
Och togo herr Päder till själ och till kropp.
Så väl torde honom förbida.
-

36.

Klampfen.

Ö. N.

1. Konungsson spatse-ra-de med vägen där fram, fram, Där mötte honom

Stylter den arma man.

2. „Hör du min Stylter, hvad jag dig säga vill,
Vill du nu låna åt mig klampfen din?“
3. „Du är ju en konungason så fin,
Aldrig så lånar jag dig klampfen min.“
4. Konungsson han vredgades öfver dessa ord,
Då slog han den arma Stylter till jord.
5. Konungsson satte sig ned på en sten,
Då binder han klampfen vid sitt ben.
6. Konungsson han gångar till jungfruens gård:
„Statt upp, sköna jungfru, drag låsena ifrån!“
7. „Och är du min Stylter, så stig nu härin,
Jag hörer väl ljudet af klampfen din.“
8. Konungsson han satte sig ned på en stol:
„Statt upp, sköna jungfru, och drag af mig mina skor!“
9. „Jag är en konungadotter så fin,
Tro aldrig så drager jag skorna af dig!“
10. Konungsson han vredgades öfver dessa ord,
Och sprang uti sängen med båd strumpor och skor.
11. „Gud nåd mig, stackars flicka, nu är min Stylter död,
Nu har jag min ära förlorat!“

37.

Hertig Henrik och konungen.

Pojo.

1. Hertig Henrik och konungen sutto till bords, Sal utaf marmor-

stenar, Och talte så många skänte-ful-la ord. Det

ringer i sil-kes-strängar.

2. „Och hör du hertig Henrik, hvad jag dig säga må,
Sal utaf marmorstenar,
Skulle jag din syster få till frilla i år?“
Det ringer i silkessträngar.
3. „Hå, hvad nu konungen säger till mig,
Hon är ju bara femton år.“
4. „Hå, hvad nu hertig Henrik säger till mig;
Skaffa mig den som är fyra eller fem!“
5. Hertig Henrik han rider till sin lilla systers gård,
Där möter han henne på farstukvisten stå.
6. „Och hör du nu min syster, hvad jag dig säga må:
Konungen vill ha dig till frilla i år.“
7. „Och hör du nu min broder och vis mig på råd!“
„Låt skära dig en klädning och sätta den på bår.“
8. Konungen han rider öfver en blomstrande grön äng,
Där fick kan höra klockor i fullande fläng.
9. Konungen han rider uppå kyrkogatan så stor,
Så möter han de som vakat här.

10. Konungen bredd ut sin kappa så blå:
„Släpp ner liket, tag locket utå!“
11. „Hvem är nu sjuk heller hvem är nu död?“
„Hertig Henriks lilla syster hon är nu död.“
12. Konungen tager nu henne uppå sitt knä,
Där gifver han henne gullringarne.
13. „Efter du har funnit på denna goda råd,
Sal utaf marmorstenar,
Så skall du få blifva min hustru i år.“
Det ringer i silkessträngar.

38.

Ella lilla.

Pojo, Strömfors.

a) Pojo.

1. Ella lilla satt uppå gålen ochsjöng: „I dagskall jag resa till min

kära få-ste man.“ I ror mig öfver sjön med de åror

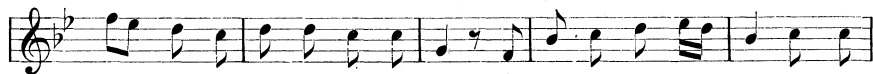
2. „Men Ella lilla säj, intet seglar du i dag,
Ty seglar du i dag, så går det i kvaf.“
I ror mig öfver sjön med de åror.
3. Ella lilla sprang till hafvets strand,
Befalte sin själ i Gud faders milda hand.
4. Och när som de kommo på Ålands haf,
Det blef ett Herrans väder, det börjar gå i kvaf.
5. Ella lilla kastar ut gullkronan så röd:
„Nu ha vi ingen undanväg, vi måste alla dö.

6. Om någon af eder skulle komma i land,
Så hälsa kung Gilleborg, min kära fästeman.
 7. Hälsen kung Gilleborg så mången god stund,
Som sandkorn uti hafvet och löf uti lund!
 8. Hälsen kung Gilleborg så mången god dag,
Att jag dricker mitt bröllop i Ålands haf!“
 9. Och skepparen, som låg uti vågen och sam,
Han hade tretton mil till det närmaste land.
 10. Skepparen han går på kung Gilleborgs gäl,
Ute för honom kung Gilleborg står.
 11. „Välkommen, välkommen, kära skeppare till mig!
Hur mår Ella lilla, fästemon min?“
 12. „Ella lilla hälsar så mången god stund,
Som sandkorn uti hafvet och löf uti lund.
 13. Ella lilla hälsar så mången god dag,
Hon dricker sitt bröllop i Ålands haf.“
 14. Kung Gilleborg han går till hafvets strand,
Där alla skeppsläk plär flyta i land.
 15. När han kom till stranden och såg,
Då fick han se, hvar Ella lilla låg
 16. Sen tager han henne under sin arm
Och träder med henne till kyrkogården fram.
 17. Med svärdet gräfver han grafven djup,
Med hatten bär han mulden ut.
 18. Han gräfver den grafven bred och lång,
Där de skulle ha sin spatseregång.
 19. Sen lägger han svärdet mot en rot,
Att udden löft hans hjärta emot.
I ror mig öfver sjön med de åror.
-

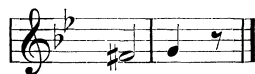
b) Jungfru Inge.

Strömfors.

1. Och jungfru Inge sade till skepparen sin: „Och pumpen nu,

pumpen nu, eljes vi förgås!“ Vi ro 'en öfver sjö och till

Åland.

2. „Kära jungfru Inge, vi hafva så gjord,
Vi hafva nu pumpat att alla spotta blod.“
Vi ro 'en öfver sjön och till Åland.
3. „Och kasten i hafvet min gångare grå,
Ty här är ej annat än gullsadeln uppå.
4. Och kasten i hafvet mitt röda gullskrin.“
Ja, ofvanpå vattnet flöt det röda älmedin.
5. „Och kasten i hafvet min gullkrona röd!
Här hjälper ej annat, här måste vi dö.“
6. Och nio mil var där närmast till land:
„Så hälsen kung Källeborg, min käresta för sann!
7. Och hälsen kung Källeborg så mången god stund,
Som liljorna växa i rosendelund!
8. Och hälsen kung Källeborg så mången god natt,
Som stjärnorna äro på himmelen satt!
9. Och hälsen kung Källeborg så mången god dag,
Och sägen att mitt bröllop står på Ålands haf!“
10. „God dag, god dag, du skeppare fin!
Hur står det till med jungfru Inge, allra kärestan min?“

11. „Jungfru Inge låter hälsa er så mången god stund,
Som liljorna växa i rosendelund.
12. Jungfru Inge låter hälsa er så mången god natt,
Som stjärnorna äro på himmelen satt.
13. Jungfru Inge låter hälsa er så mången god dag,
Och säger, att hennes bröllop står på Ålands haf.“
14. Kung Källeborg han svartnade i synen som en jord,
På tre hela timmar så talte han ej ett ord.
Vi ro 'en öfver sjö och till Åland.

39.

Den sörjande.

Borgå, Helsinge, Karis, Lojo, Pojo, Pärnä, Sibbo.

a) Pärnä.

1. Ungersven han tjänte på ko - nungens gård, För pänningar och

väl-gjor - da klä - der. Ju mindre han åt, ju mindre han drack, Det

var alt för hans älsk - li - ga kä - - ra.

2. Och ungersven han följde sin herre till säng,
Och gjorde den tjänsten som han borde.
„Och kära ni min herre, får jag den lof i kväll?
Min käresta hon är så illa sjuker.“
3. „Och hur har du det höra fått din käresta är sjuk,
Att ingen kan förlindra hennes kvida?

Så sadla nu på din gångare grå,
Och laga dig sen fort till att rida!“

4. Ungersven han red med den längaste väg,
Där mötte han sin älskliga broder.
Först frågar han efter kärestan sin,
Ja sedan efter fader och moder.
5. „Din allra hjärtans kära hon är så illa sjuk,
Att ingen kan förlindra hennes kvida.
Bedjer nu Gud för henne ännu,
I himmelriket skall hon sig infinna.“
6. Ungersven han red med den längaste bro,
Där hörde han klockorna, som ringde.
„Gud nåde mig nu, jag stackars ungersven,
Nu hafver jag fördröjat mig för länge.“
7. Ungersven han gångar sig i vakstugan in,
Där jungfrur och mamseller satt och gräto:
„Si nu får jag klappa på snöhvitan kind,
Som förr har varit rosenderöder.
8. Vål så kan jag få mig en annan igen,
Men ingen i hennes gelike.
Hon finnes ej här uti detta här land,
Ej håller i sju konungariken.“

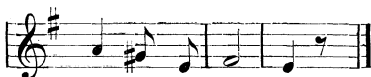
b) Melodi från *Sibbo*.

1. Där tjänte en herre på konungens gård, För pängar och högskurna

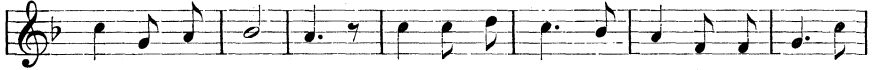
klä--der. Ju litet han åt och alls-in -tet drack, Och bägge hans

ögon de runno.

c) *Helsinge.*

1. Ungersven han frågte sin herre om råd: „Min kä-re-sta hon

ligger så sju-ker.“ „Sadla nu på din gån-ga-re grå, Och

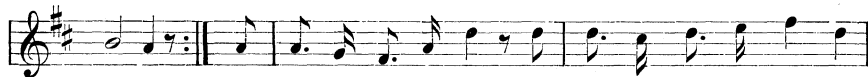
skynda dig sedan att ri-da!“

2. Ungersven han red nu den långaste väg,
Där mötte han sin kärestas broder.
Först frågte han efter kärestan sin,
Och sedan efter fader och moder.
3. „Kärestan hon ligger nu så hårdeligt sjuk,
Att ingen kan lindra hennes plåga;
Men bed nu Gud för henne ändå,
I himmelriket måste hon finnas.“
4. Ungersven han red nu den långaste väg;
Han fälde så bitterliga tårar,
Att alla de träd, som där vid vägen stod,
De flöto af bara hans tårar.
5. Ungersven han red på den långaste bro,
Där hörde han att klockorna ringde:
„Gud nåde mig väl, min fagra ungersven,
Nu hafver jag dröjt för länge.“
6. Och ungersven han gångar sig i vakastugan in;
Där sutto både fruar och jungfrur:
„Nu så får du klappa på snöhvitan kind,
Som förr hafver rosenröd varit.“
7. „Väl så kan jag finna mig en flicka igen,
Men inte hennes gelike.
En sådan en vän så finner jag ej mer,
Nej, inte i sju konungariken.“

d) Pojo.

1. Jag fick mig ett bud alt sent om en kväll, Att jag till min kä-re-sta skull

fara. Sjung hopp fa - ral - lal - la, sjung hopp fa - ral - lal - la, Att

jag till min kä - re - sta skull fa - - ra.

2. Sen gångar jag till stallet med en fart
Och klappar den blacken på länden.
Sjung hopp farallalla, sjung hopp farallalla,
Och klappar den blacken på länden.
3. Sen kastade jag guldsadlen uppå,
Och betslet var silfver beslaget.
4. Sen redo jag tre trettio mil,
Alt medan de andra söteligen sofde.
5. Sen redo jag en liten stund igen,
Så fick jag hör klockorna de hvälfde.
6. Sen redo jag en liten stund igen,
Så fick jag si gräfvarne som gräfde.
7. „Och hören I gubbar, hvem gräfven I åt,
Som här in i jorden skall nerläggas?“
8. „Vi gräfver ju åt en ungersvens brud,
Som här in i jorden skall inläggas.“
9. Sen redo jag till höga loftets mur,
Där jag trodde min käresta sku vara.
10. Där var ju andra fruar och hofvets mamseller,
Som svepte min käresta till grafven.

11. Halsen var satt uti pärlor och gull,
Och håret var satt uti lockar.
12. Sen klappa jag henne på blekhvitan kind,
Som förr hade varit rosenderöder.
13. „Och hören I herre, hvad sörjen I så,
Kan ni icke skaffa er en annan?“
14. „Det vet jag visst väl, att jag kan skaffa mig en ann,
Men icke en hennes skön like.
15. Nej, inte så fins hon i detta Svea land,
Ja icke i sju konungarikén.
Sjung hopp farallalla, sjung hopp farallalla,
Ja icke i sju konungarikén.“

40.

Den öfvergifna.

Karis, Ö. N.

Karis.

1. Hertingen går sig båd ute och in, Han krusar och kru-

se -- rar sitt hår: „Ettdera får jag bref från min lilla söta

vän, Eller får jag några sändnin - ga - - bud.“

2. Brefven de låpo båd hurtig och snäll,
Och sändningabudena med.
Där stodo till att läsa de ynkeliga ord:
„Och hertingen fick korgen och nej.“

3. Hertingen går sig båd ute och in,
Han vrider sina händer uti blod:
„Nej förr än jag skall mista min lilla söta vän,
Nej förr skall jag dö i mina skor.“
4. Hertingen sad till småsvennerna sin:
„I varen både hurtig och snäll,
Och kasten gullsalen på gångaren grå,
Och jag skall rida till min lilla söta vän.“
5. Här hafven I god dag, mina ädla bromän,
God dag mina kläna bromän!
Hur står det nu till med min lilla söta vän,
Har hon sofvit med sin käresta ren?“
6. Hertingen går sig i brudasalen in,
Han gjorde sina kuplamenter rätt:
„I sitter nu här, min lilla söta vän,
Uppå eder en gullkrona så nätt.“
7. Bruden hon gångar sig i kammaren in
Och lad af sig förgyllene skrud:
„Och har jag vetat det min kärista lefvat än,
Skulle jag i dag än ej stått brud.“
8. Brudgummen han satte sin hand under kind,
Han sörjde allrakäristan sin:
„Nu är jag allena som fågelen på kvist,
När han mister maken sin.“
9. Här hafven I adjö, mina ädla bromän,
Adjö mina kläna bromän!
Tack skall ni hafva för hvar och en natt,
Som jag hafver sofvit allena!
10. Och jag var intet mer än på mitt adertonde år,
När jag till Engeland bortfor;
Det gjorde jag för min lilla söta vän,
Att hon skulle växa och blifva stor.
11. Och jag var intet annat än en torpareson,
Och jag var intet annat än gemen,
Men se, nu rider jag som en herre i fält
Med förgyllene sporrar uppå ben.“

41.

Neckvisan.

Helsinge, Lojo, Pyttis, Pärnä, Sjundeå.

a) Lojo.

1. „Tag din lil - la bössa och så din lilla hund, I morgon skall vi

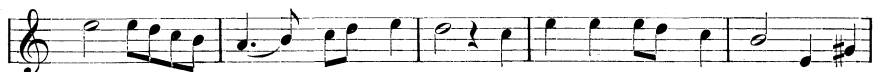
gå till den ro-sen-de-lund, Och där skall vårt samtal begynna!“

2. De plockade rosor båd gröna och blå,
Där bäddade de en säng, som de lade sig uppå,
Där lågo de en (hel) lång sommarnatt.
3. De sofde så litet, de talte dess mer,
De talte hvarannan sin mening.
4. Jungfrun hon steg upp, hon fladdrade sitt hår:
„Lika god jungfru är jag i dag som i går,
Fastän jag hafver soffit ungersven så nära.“
5. „Intet är det dagen än, fast jungfrun tycker så,
Det är den ljuse stjärnan, som före dagen går,
Som lyser öfver bärg och djupa dalar.“
6. Jungfrun steg upp, och hon kambade sitt hår:
„Gud nåd mig stackars flicka, hvad ord jag sa i går,
Nu är min jungfrudom alt förlorad.
7. När så skall vi brygga, och när så skall vi bru,
Och när så skall vi vänner och fränner till oss bjud,
Och när så skall vi bröllopet hålla?“
8. „Själff så får du baka, och själff så får du brygg,
Och själff så får du vänner och främmand till oss bjud,
Och själff så får du bröllop åt dig hålla.“

9. „Int är jag någon ungersven, fast jungfrun tycker så,
Jag är den lilla necken, som under böljan bor,
Jag bygger mitt hus under isen.“
10. Ungersven han stötte sin snäcka ifrån strand,
Sköna jungfrun stod uppå snöhvitan sand,
Och fälde så modiga tårar.
11. „Min fader och min moder de ä så långt härifrån,
Dit ingen kan segla, ej heller ro — — —
—— ——— ——— ——— ——— ——— ———
-

b) Melodi från *Sjundeå*.

1. „Tag din lilla bö - - sa och tag din lilla hund! I morgon vill vi

gå till ro - - - sen - de-lund, Där vilja vi vårt samtal be-

gynna.

c) *Pärnä*.

1. „Jag vet utaf en jungfru så fager och så fin,
Jag önskade den jungfrun, att hon vore min,
Till henne står all min begäran.
2. Ack, om jag jungfrun skådade och ej kunde få,
Så ville jag vara så långt härifrån
Och aldrig till sköna jungfrun komma!“
3. „Sadla nu på hästen och rusten eder fort,
Vi skola resa till rosendelund,
Där skola vi käristan finna.“

4. Jungfrun plockade bladera af de frodiga trän,
Hon reder sig en säng att hvila sig uti,
Där uppå de bägge skola hvila.
5. Jungfrun ståndar upp och salverar sitt hår:
„I dag är jag skön jungfru, liksom jag var i går,
Fast jag har sofvit hos en ungersven så blyg.“
6. Ungersven tog jungfrunen den andra natt till sig,
Då förgjorde han henne på ett oförsiktigt vis,
Ty han var ingen ungersven så blyger.
7. Jungfrun ståndar upp och salverar sitt hår:
„Gud nåde mig stackars flicka, hvad ord jag sade i går,
Ty nu har jag min jungfrudom förlorat.
8. Min fader och min moder ha öfvergifvit mig,
Ack om jag kunde slippa i buren med dig,
Där skola vi vårt samtal begynna.“
9. „Min bur den står bygder alt under en bro,
Att ingen dit kan komma, hvarken segla eller ro,
Ej håller taga härbärke öfver natten.“
10. Det dagas uti östern, där tändes upp en rand,
Och jungfrunen hon vandrar på snöhvitan sand,
Hon faller så bitterliga tårar.
11. „Det är ju ingen dag ännu, fast jungfrun tycker så,
Det är den klara stjärnan, som före dagen går,
Hon lyser så högt öfver bärg och dalar.“
12. Men ungersven han stufvade ut sin lilla båt från land,
Sen råkade han jungfrun sin snöhvita hand,
Och därmed tog de afsked af hvarandra.

d) *Helsinge.*

1. „Jag vet utaf en jungfru så fager och så skön. Hon är nu så

fa - - ger, så hviter som en snö, Till henne står allan min be - gä-ran.“

2. „Int är jag någon jungfru, fast ni det tycker så,
Ty jag är lik den fågelen på böljorna blå,
Som bygger sitt bo långt under isen.
3. Min bur den är bygder långt under en bro,
Dit ingen kan segla ej häller kan ro,
Ej häller kan hälleborgen falla.“
4. „Så sadlen edra hästar, att vi må rida ut,
Så skola vi rida till det brusande haf,
Där vi vår allra käresta få skåda.
5. Mitt bröst det är smått skuret och strödt så vidt omkring.
O, store herre Gud, som i höga himlen bor,
Du skall det väl snarligen uppsamla.“

42.

Kyrkslätt, Pojo, Pyttis, Pärnä.

a) *Pojo.*

1. Där gingo två jungfrur i ro-sen-de-lund, De plockade de

blader och de blommor. Den e - na hon var af hjär - tat så

glad, Den andra var så sorglig och be - dröf - vad.

2. Den rika till den fattiga sade altså:
„Hur är du nu så sorglig och bedröfvad?
Sörjer du far, eller sörjer du mor,
Eller hafver du förlorat din ära?“
3. „Och inte sörjer jag hvarken far eller mor,
Ty Gud har ock bevarat min ära.
Långt mera sörjer jag den fager ungersven,
Ty vi ha hållit hvarannan så kära.“
4. „Hvad skall du nu sörja den fager ungersven,
Fast ni ha hållit hvarannan så kära.
Och vet du: han mig tar, som rikedomar har
Och låter dig, som fattig är, bortfara.“
5. Och ungersven han stod nu ett stycke därifrån
Och lyddes hvad de jungfrurna talte:
„O, store herre Gud, som uti höjden bor,
Vis mig hvilkendera jag skall taga!,,
6. Och ungersven han steg nu ett steg längre fram,
Och råkte åt den fattiga handen:
„Här hafver du min hand, min ära och min tro,
Här har du ock mitt redeliga hjärta.“
7. „Ack ungersven, ack ungersven, hvad gjorde du nu,
Som råkte åt den fattiga handen?
Kunde inte mig du ta, som rikedomar har,
Och låta den som fattig är bortgånga!“
8. „Och hvarför skulle jag dig ta, som rikedomar har,
Och låta den som fattig är bortfara,
Och låta henne sörja i alla sina där
Och bära den sorgen intill grafven!
9. Ty rikedom är ju ett lån utaf Gud,
Och fattigdomen är en belöning.
Så riker som du är, så fattig kan du bli,
Den fattiga långt rikare blifva.“

I *Pärnå* lyder slutvärsen:

Och aldrig växer äpplet så högt upp i topp,
Till jorden så måste det falla,
Och blifver jag sviken af dig min lilla vän,
Visst blifver jag sviken af alla.

b)

1. Där gin - go två jungfrur ut - i ro -- sen - de - lund, De ploc - ka - de

rosor och de bla - - der. Den e - na hon var utaf hjär - tat så

glad, Den andra var så sorgsen och be - - dröf - vad.

c) Melodi från *Pyttis*.

1. Två jungfrur de satt uti ro - sen - de - lund, De ploc - ka - de

blommor och de blader. Den ena var af hjärtat så innerligen

nöjd, Den andra var så sorgsen och bedröfvad.

43.

Riddaren och torpardrängen.

Ö. N., V. N.

1. Riddaren och torpardrängen träffades på bron, Sjung faral-lal-lal-lal-

lej, hopp fal-la-di-ral-lal-lej! Och bägge de skulle till sköna jungfrun

gå. För alla de gull-kro-nor och kransar.

2. Och riddaren han red nu, men torpardrängen sprang,
Sjung farallallallej, hopp falladirallallej,
Och likväl hann torpardrängen fortare fram.
För alla de gullkronor och kransar.
3. Och torpardrängen knapprade med fingrarne de små:
„Statt upp sköna jungfru, drag låsena ifrå!“
4. Och sköna jungfrun tager fram sitt silverprydda skrin:
„Se här skall du få dricka af det rödaste vin.“
5. Skön jungfrun bäddar upp sin silkesprydda säng:
„Se här skall du få ligga på mjuka armen min.“
6. „Och jag kan ej fördölja sanningen för dig,
Ty jag är nu endast din faders torpardräng!“
7. „Är du nu blott min faders torpardräng,
Så aldrig skall du komma med lifvet härifrån!“
8. Torpardrängen hastigt genom fönstret utsprang.
„Men hafver du min ära, så hafver jag din sko.“

9. „Snart kan jag få mig ett par lappiga skor,
Sjung farallallallej, hopp falladirallallej,
Men aldrig skön jungfrun får sin mödom igen.“
För alla de gullkronor och kransar.

44.

Tiggargubben.

Ingå, Pärnå.

a) Ingå.

1. Det bodde en jung - fru så högt upp i land. Dit fri - a - de

rid - da - re, dit fri - a - de adelsmän. Men kärleken var intet

kommen än.

2. Och riddaren och tiggaren de möttes på en rå,
Och riddaren han sade till tiggaren så,
Att kärleken var intet kommen än.
3. Och tiggaren bad riddaren att kasta af sin rock,
Den kastade han uppå tiggargubbens kropp.
Men kärleken var intet kommen än.
4. Och tiggargubben spatserade till sköna jungfruns gård,
Och riddaren följde med att se hur det skull tillgå.
5. Och tiggargubben spatserade i kammaren in:
„Hvar är den sköna jungfrun, som jag vill ha till min?”
6. Och högt upp i land där har jag ett slott utaf bly,
Som sköna jungfrun själf skall få slanka uti.

7. Och högt upp i land har jag åker och äng,
Och åtta raska pigor, som bädda upp min säng.
8. Och högt upp i land har jag en stor afvelsgård,
Där har jag hundra par oxar och sexhundra får.
9. Och högt upp i land har jag hästar äppelkastad grå,
Som sköna jungfrun själf skall få rida uppå.“
10. Och sköna jungfrun tvådde sina händer uti mjölk:
„Nu har jag fått en friare, som är utaf folk,
Och kärleken är välan kommen nu.“
11. De gingo, de gingo i dagarna tri,
Men aldrig så kunde de det slottet få si.
12. „Och hvar hafver du det slottet utaf bly,
Som jag själf skulle få slanka uti?“
13. „Aldrig har jag haft något slott utaf bly,
Och aldrig har jag slitit någon skjorta från ny.“
14. „Nå hvar hafver du din åker och din äng,
Och dina raska pigor, som bädda upp din säng?“
15. „Och aldrig har jag haft hvarken åker eller äng,
Och aldrig har jag sofvit i ärlig mans säng.“
16. „Och hvar hafver du nu din stora afvelsgård,
Dina hundra par oxar och sexhundra får?“
17. „Och aldrig har jag hafvit hvarken oxe eller får,
Och knappast har jag sett någon afvelsgård.“
18. „Nå hvar hafver du dina hästar äppelkastad grå,
Som jag själf skulle få rida uppå?“
19. „Aldrig har jag hafvit några hästar äppelkastad grå,
Ty emellan alla byar har jag måstat gå.“
20. Och tiggargubben lätte på träperuken sin:
„Och lyster sköna jungfrun lyska skorfvackan min?“

21. „Och fy dig, och fy dig, du gamla svinhund,
Du sof uti min famn och du kyste min mund.“
Och kärleken är välan kommen nu

b) Fragment från *Pärnä*.

1. „Upp i landet hafver jag en gård utaf bly, Behagar sköna

jungfrun komma spatsera där-ut-i? Litet ri-ka-re var-der jag

kommand än.“

Tiggargubben lyfter på peruken sin:
„Behagar sköna jungfrun skåda skorfnacken min?
Litet rikare varder jag väl kommand än.“

45.

Fragment från *Pojö*.

1. „Hvar hafver du din fader och din mor? Drive drunkande drej. Hvar
hafver du din syster och din bror?“ Medan linden faller löfvena de
gröna.

2. „Hvar hafver du din fästemö,
Drive drunkande drej,
Eller hvar vill du både lefva och dö?“
Medan linden faller löfvena de gröna.
3. „I Norge där har jag min syster och min bror,
I Norge där har jag min fästemö.“
4. „Hämta mej in två förgyllande horn,
Och sätt däri två glömningskorn!“
5. Första dricken herr Peder drack,
Så glömde han bort sin fader och sin mor.
6. Andra dricken herr Peder drack,
Glömde han bort sin syster och sin bror.
7. Tredje dricken herr Peder drack,
Så glömde han bort sin fästemö.
8. Fjärde dricken herr Peder drack,
Glömde han bort båd lefva och dö.
9. „Hvar hafver du din fader och din mor?“
Drifve drunkande drej.
„I hafvet där har jag min fader och min mor.“
Medan linden faller löfvena de gröna.

46.

Fragment: a) från *Strömfors*.

1. Om af - - to - nen jumfru - nen sitt lil - - la foster fick,
Om mor - go - nen brud - - gum - men till hen - ne då gick.

Det var ju ett stort under att hon torde, Alt för den ynk-li-ga

handlingen hon gjorde.

2. „Min moder hon köpte sig en silfverkanna ny,
Med fagra förgyllande bokstäfver uti.
Hon fylde den med rödaste dukater;
Självf ville hon till kejsaren fara,
Blott att mitt unga lif få spara.
3. Mitt unga lif, mitt unga lif, det passar jag ej på,
Det är så af Gudi tillgifvet,
Att jag för mina synder skulle lida.
4. Men ett är det mig ångrar, det ångrar mig allra mest,
Min yngste morbroder han fångslade mig mest.
Han fångslade mig och hårdt bundo,
Gud nåde mig syndare till armod.
5. I dag så fyller jag mitt adertonde år,
I morgon ville jag att mitt bröllop skulle stå.
I morgon skall mitt röda blod rinna,
Som vattnet i de stridande strömmar.
6. Ack, hören I mig flickor, både stora och små,
Låten ingen falsker gosse er bedraga!
Då har ni sorg i alla edra dagar.
7. Gossars söta munnar och deras falska tal
Har gjort mången flicka i stor oro och kval.
Först göra de stor ångest och stor smärta,
Sen skratta de med glädjefullt hjärta.“

b) från *Sjundeå*.

1. I dag så fyller jag mitt adertonde år,
I morgon så vill jag, att mitt bröllop skall stå,
Och sedan mitt röda blod rinna,
Likt vattnet i de stridande strömmar.

 2. Men ett är det som ångrar mig allra mest,
Min yngste morbror han fångslade mig mest,
Han fångslade mig hårdt och han bundo,
Gud nåde mig syndare arma!

 3. Min moder lät köpa mig en silfverkanna ny,
Med fyra förgyllande fötter däruti.
Den fylde hon med blanka riksdalrar,
Självf ville hon till konungen fara,

 4. Att lösa mitt unga lif, om hon det kunde få.
Mitt unga, vackra lif det passar jag ej på,
Om det är så af Herren förordnadt,
Att jag för mina synder skall lida.

 5. Och hör ni fattig flickor, ett hvad jag beder er:
Låt eder aldrig gossar bedraga.
Sen har ni sorg i alla edra dagar.

 6. För gossars falska hjärtan och deras söta tal
Ha gjort mången flicka stor smärta.
Nu sjunger jag med sorgfullt hjärta.

-

II. Kärleksvisor.

47.

Strömfors och Mörskom.

1. Ack, ack, ack hur jag är bunden, Kan ej själfver lösa mig. Ack

gifve Gud jag lefva kun - de, Till den dag jag fing gå dit!

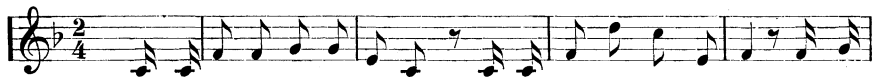
2. För din ögon har mig bundit,
Din gestalt har fångslat mig.
Jag har stor kärlek till dig burit,
Jag kan aldrig glömma dig.
3. Glöm ej vän utur ditt minne,
Som en vördnad för dig bär!
Glöm ej vän, hvars ömma sinne
Som i alla öden är!
4. Bädda dig invid mitt hjärta,
Och låt dig hos mig få bo,
Ty därför lider jag stor smärta,
Om ej din kärleks gunst jag får.
5. Så gå vi oss i lunden gröna,
Där alla lindar böja sig,
Där älsklings blad och blommor sköna
Jag i vägen strör för dig,

6. Mins du vid den gröna stranden,
Där solen uppå stranden låg?
Nog mins jag den första gången,
Där vår vänskap början tog.
7. Ack har nu himlen så beslutit,
Att jag aldrig kan bli fri
Från de band jag själf har knutit,
Och de öden, jag är i,
8. Ja, så låt mig tålig vara,
Lida hvad jag lida må!
Ingen skall min klagan höra
Hvad min Gud mig lägger på.

48.

Helsinge och Snappertuna.

a) Snappertuna.

1. Ack beklagansvärda öde, Som har råkat uppå mig! Jag snart

hastar till de döde, Ty för-tvif-lan trycker mig.

2. Om du aldrig varit födder
Uppå denna usla jord,
Så hade jag haft mindre möda,
Lefvat uti större ro.
3. Kom ihåg de förra tider,
Då vår ungdom växte opp!
Men när det till målet skrider,
Hvilar jag i säkert hopp.

4. Kom i håg de många eder,
Som du själf utbringat har!
Eller var det dig en heder,
Att du mig bedragit har?
5. Eller var jag icke värdig
Denna fågning som du har?
Fastän du är skön och härlig,
Och jag ej så fager är.
6. Om din dyra kärleksgåfva
Varit fjärran ifrån mig!
All den stund du mig trolofvat,
Var du städse full med svek.
7. Kom ihåg de glädjens stunder,
Dem vi njutit med hvarann;
Kom ihåg de gröna lunder,
Där vår kärleks låga brann!
8. Men jag slutar och dig lämnar
I den högste Gudens vård,
Han är af alla när och dömer
Alla efter deras råd.

b) Melodi från *Helsinge*.

1. Men ack, be-klagans-vär-da öden, Som har rå - kat ut för

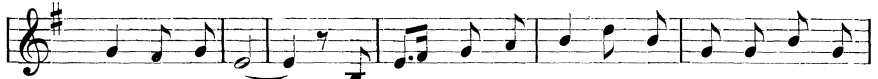
mig! Nu önskar jag endast döden I min förtvif-lan och min nöd.

49.

Lappträsk, Lojo, Mörskom, Sibbo.

1. Ack him-mel när skall jag för-vän-ta den dagen, När so-len upp-

rinner så klar; Som jag utaf hjärtat båd önskar och be-

hagar, Som molnen under himlen de far; När solen och

månen lyser opp, Och löfven de spricka ur sin knopp, Och

lilla göken galar i den hö-ga-ste topp!

2. När vintern sig ändrar och sommarn tillstundar,
 Och alla gräs och örter de gro;
 Då liljan uti dalar och lunder upprinner
 Och dufvan uti ekarna bor;
 Då lärkan och andra fåglar snäll
 De spela uti luften så gäll,
 De hålla icke upp förrn den senaste kväll.
3. Mina tankar de vandra så vida kring i världen,
 De vandra så vida omkring.
 Jag ser väl på den ena, jag ser på den andra,
 Men ingen som faller i mitt sinn,
 Förrän jag dina ögon fingo se,
 Då tändes en stark kärlekseld i mig,
 Mitt hjärta det brinner af kärlek till dig.

4. Och blodet det röres i alla mina ådror
 Och hjärtat det svider i mitt bröst.
 Ack om jag kund få äga den lilla förmågan,
 Som jag i min ungdom har hyst!
 Men ett är det som kväljer mig ändå,
 Att jag skall höra det ynkeliga lät,
 Min fader och min moder de binda mig så svårt.
5. Jag går nu här i världen så ensam och allena,
 Jag hafver hvarken nöjen eller ro.
 Jag är nu lik den fågelen, som flyger kring i skogen,
 Som hvilar sig på fallande kvist,
 Där ensam hon är i sitt bo,
 Hon hafver hvarken nöjen eller tro.
 Jag önskar dig långt bättre än du nånsin kan tro.
6. Soldaten uti fältet den mände jag mig likna,
 Som hafver hvarken nöjen eller ro.
 Han måste försöka sin lycka med sin ära,
 Och våga sitt ungaste blod.
 Jag får nu vandra världen vidt omkring,
 Lik vattnet som flyter ikring sten.
 Jag hoppas att Herren beskärmer min del.
7. Men ingen uti världen kan svårare lida,
 Än som jag för din skull hafver gjort.
 Mina ögon de brinna af lampor så klara,
 Och jag skrifver brevet så fort,
 Att afsked af dig taga, lilla vän;
 Gud gifve att vi råkades igen
 Med ömhet och kärlek hos Gud i himmelen!
8. Nu slutar jag min visa och bjuder dig adjö;
 Haf tack för hvar kärleksminut,
 Som jag hafver njutit utaf dig min flicka,
 Så bjuder jag dig till ett godt slut!
 Hvar gång jag tager afsked utaf dig,
 Så begynna tårar rinna ifrån mig.
 Adjö lilla ängel, glöm aldrig bort mig!

50.

Borgå, Lappträsk.

(Melodin komponerad år 1874 af Lovisa Ekholm på Lillbengts i Kullå by till ersättning för en äldre och fulare.)

1. Ack hö-ga-ste himmel och fal-lan-de jord! Det passar ej en

yng-ling, en yngling så god, Att trampa uppå jorden och

ängsligt lefva så, Att äl-ska en vän som han aldrig kan få.

2. Du talar visst väl, men du tänker icke så,
Och när jag vänder ryggen så ler du däråt.
Hvar gång jag till dig kommer, visst roar det dig,
Att du får tala falskeligt och göra narr af mig.
3. Ett sådant falskt hjärta får aldrig se Gud,
Ty detta har jag läst i mitt åttonde bud.
Du med din öron hörer, du med din ögon ser,
Att aldrig ett falskt hjärta jag burit har mot dig.
4. Om dagen vid mitt arbete är du uti mitt sinn,
Om natten då jag sofver, är du i drömmen min,
Om morgon då jag vaknar, hvem saknar jag väl då?
Jag saknar lilla vännen, som är långt härifrån.
5. Din rosenröda kind och din sockersöta mun,
De lagt uppå mitt hjärta en börda så tung.
Den bördan får jag bära och draga efter dig,
Så länge som blodet är varm uti mig.
6. Du söker efter rikedom och pänningar och guld,
Men du får inte mera än trenne skoffar muld,
Blott fyra tunna bräder och så en svepeduk,
Blott fyra tunna bräder att hvila i till slut.

7. Nu får jag afsked taga och bjuda dig adjö;
 Du kan ej längre vara min trogna fästemo,
 Fast dig jag hafver älskat i lif och i död.
 För dig så vill jag våga min hjärteblod så röd.

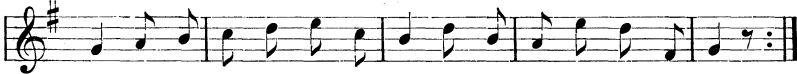
51.

Borgå, Lappträsk, Liljendal, Ö. N.

a) Borgå.

1. Ack hör min hjärtans gosse, hvad ondt har jag väl gjort, Att du mig öfver-

gifver Och bort ifrån mig reser, Alt till en annan ort?

2. Tror du att jag mig hänger om jag ej dig kan få?
 Det fins nog flere vänner,
 Jag hastigt dig bortglömmet
 Och går ej sorgesfull.
3. De blå och röda kolen de brinna ej så fort,
 Och två förenta hjärtan
 Ska lida kval och smärtan
 När de ska skiljas åt.
4. ¹⁾Alt uppå bärget höga där sitta fåglar små,
 Dem vill åt dig jag gifva,
 Ett straff till att förblifva
 För otroheten din.
5. En gång, då jag blir döder och lagder uppå bår,
 Då dina kinder blekna,
 Och tårarna rinna,
 Och falla ned till jord.

¹⁾ Liljendal: Alt uppå bärget höga där ligger stenen bred,
 Den vill jag åt dig gifva,
 En börda åt dig blifva
 För otroheten din.

b) Ö. N.

1. Ack hör du min hjärtans gosse, Hvad ondt har jag dig gjort, Att
du mig öf--ver-gif-ver Och bort i--från mig re--ser, Att
till en annan ort?

52.

Borgå, Kyrkslätt, Pärnä, Tenala.

Borgå.

Tenala.

1. Ack hör ni unga flickor, som här o-gif-taga, Som världen känner litet och
mindre kan förstå, Skänk aldrig edert hjärta åt någon falskervän, Skänk
hällre det för evigt åt Gud i himmelen!

2. När som jag mig besinnar, hur alt förändrar sig,
Då börja mina tårar att rinna uppå mig.
Bäst glädjen står i blomstring i våra unga bröst,
Då flyttar all vår glädje i sorgens kulna höst.
3. Jag längtade som andra att välja mig en vän,
Den tänkte jag att älska näst Gud i himmelen.
Men för det jag var trogen, blef falskheten min lön,
Den skall engång belönas, så sant Gud hör min bön.

4. Den vännen som jag älskade, den hafver jag nu mist,
Och får nu sitta ensam som fåglen uppå kvist.
Jag tycker att mitt hjärta vill brista i mitt bröst,
Ty nu har från mig flyktat all glädje, hopp och tröst.
5. Låt människorna döma och göra gäck af mig,
När dem så litet roar, så låt dem roa sig.
Jag är en fattig flicka, som lefver ensam här,
Ja ensam och förskjuten af den jag hade kär.
6. Jag hafver nu här mera ej någon glädjedag,
Ej håller något mera, hvartill jag har behag.
När ungdomen sig samlar och följs till nöjen åt,
Då sitter jag i ensamhet och lugnar mig med gråt.
7. Skall jag nu gå och skämmas för alla som mig ser,
Ty alla som mig känner, de säkert åt mig ler.
Se fåglarna ha nästen, hvare de samla sig,
Men stackars jag har ingen, som väntar uppå mig.
8. Olycklig var den stunden jag satte tro till dig,
Ty sen har all min glädje i sorg förvandlat sig.
Dock dig jag aldrig glömmer, så länge hjärtat slår,
Och ej så länge jag här på jorden lefva får.
9. Ren kärlek har jag burit från första stund till dig,
Men du har varit falsker och otrogen mot mig.
Men Herren skall väl straffa den som otrogen är,
Och den som sådan falskhet uti sitt hjärta bär.
10. Nu har jag ock fått veta, hur du beljugit mig,
Fastän jag aldrig talat ett elakt ord om dig.
Men du har nog kamrater, som väl kan hjälpa dig,
Att sammandikta lögner och skicka dem åt mig.
11. Kanhända dagen kommer, då du får ångra dig,
För alt hvad du gjort illa och orätt emot mig.
Jag vill dig aldrig skåda för mina ögon mer,
Ty det i hjärtat svider, hvargång som jag dig ser.
12. Så sök dig då en maka, som bättre är än jag,
Och må dig lyckan följa intill din sista dag!
Men ett jag dig nu beder, om du vill lyda mig,
Gör aldrig mer så illa som du har gjort mot mig.

13. Om morgonen, när solen går upp på himmelen,
 Då börjar jag att tänka på dig min falska vän,
 Om kvällen, när som andra begifva sig till ro,
 Då önskar jag mig döden och grafven till att bo.
14. Nu slutar jag att skrifva, adjö min vän så kär!
 Jag vill ej längre lefva af sorger och besvär,
 När jag ej här i tiden fick bli din trogna brud.
 Farväl vi träffas åter i himmelen hos Gud!
15. Å vilen I nu veta, hvem visan hafver gjort,
 Så blygs jag ej att säga, och det är redan spordt.
 Gif akt på femton verser och på det första ord,
 Så får ni namnet veta, hvem visan hafver gjort.

53.

Helsinge, Ingå, Liljendal, Mörskom.

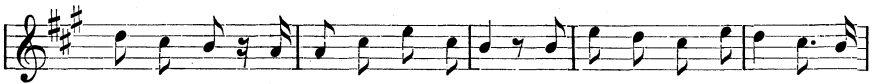
Liljendal.

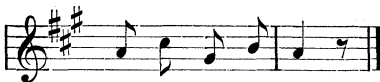
1. Af hjärtat jag dig älskar i all min lef-nads-tid, Men

det kan jag väl veta, jag får väl aldrig dig. Fast du dig själfver

lofvat har, att du skull trogen bli; Men jag är altför fattig, till

dig som är så rik.

2. Ack om jag kunde skrifva om kärleken så svår,
 Som mången väl får lära uti sin ungdoms vår.
 Den som sin vän bortmister, sin glädje ej mer får;
 En sådan sorg och ängslan alt annat öfvergår.

3. Men om det så skull hända, att du mig har bortglömt,
Fast jag så många gånger har suckat för dig ömt,
Du mig ditt hjärta gifvit, som du nu tagit igen,
Och har det nu förbundet alt med en annan vän.
4. Mina tårar hafva runnit, ty Gud mitt vittne är,
Att jag ej öfvergifver den vän, som jag har kär.
Ack, om jag kunde sluta dig alldeles ur mitt sinn,
När andra dig skall äga och du blir aldrig min.
5. Som solen änskönt lyser på himlarymden klar,
Så brinner ock den kärlek, som du själf upptändt har.
Men denna kärlekslåga, som du själf upptändt har,
Kan aldrig förr utslockna förrän jag läggs i graf.
6. Mitt hjärta bär stor ängslan, jag suckar ganska tungt,
Och vill ej gärna bära den motgång, som du unt.
Men Gud han är min glädje, när jag bedröfvad är,
Han kan oss båda hjälpa att lefva hvar för sig.
7. Hvart skall jag taga vägen, hvar skall jag finna bo?
När du mig öfvergifver, hvar skall jag finna ro?
Hos fåglar uti skogen alt uppå ensam kvist,
Som turturdufvan klagar, då hon sin make mist.
8. Fast mången kan väl tänka uti sitt sinne så:
„Det fins väl många vänner, fast jag dig ej kan få.“
Ack om jag kunde sluta dig alldeles ur mitt sinn,
När andra dig skall äga och du blir aldrig min!
9. Men himlen kan väl löna den, som otrogen är,
Den som en sådan falsket uti sitt hjärta bär.
Han kan nog lönter blifva hos Gud i himmelen,
För det han här i tiden bedragit har sin vän.
10. Nu slutar jag att sörja, farväl, min bästa vän!
Jag önskar dig all glädje, som uti världen är.
Jag kan ej annat göra än bedja väl för dig,
Fast jag med sorg och ängslan skall vandra här min tid.
11. Nu slutar jag min visa, nu ändar jag min sång,
Och beder till den högsta, min tid må ej bli lång.
Den gossen som sig tänkte en trogen flicka ha,
Han blef så helt bedragen i all sin lefnadsdar.

54.

Lappträsk, Mörskom, Pärnä.

Pärnä.

1. Aldrig växer äppet så högt opp i topp, Till jorden så månne det

falla. Men blifver jag sviken af min hjärtans lilla vän, Visst

blifver jag sviken af alla.

2. Men om jag aldrig varit bekanter med dig,
Ej håller dina ögon had skådat,
Så hafver jag varit den sorgen alt fri,
Som ömmast mitt hjärta månd såra.
3. Och ensam jag dikta och ensam jag skref,
Och ensam i rummet jag sofde,
Och alla de stenar i murarna grät,
Och somliga sucka och sörjde.
4. Men aldrig vill jag önska min största ovän,
Att råka i sådan en ängslan,
Bli sårad af kärlek och mista sin vän,
Min vän som jag aldrig kan glömma.
5. Med tårar jag skrifver i stället för bläck,
Och ängslan har varit min penna.
Jag vrider mina händer, jag gråter mig mätt,
Min vän kan jag aldrig förglömma!

55.

Mörskom, Ö. N.

Ö. N.

1. Alt under himmelens fäste Där sitta de stjärnor små. Den

vänner, som jag hafver älskat, Se ho-nom kan jag ej få.

2. Han föll ju uti mitt sinne,
Jag rår ej själfver därför,
Han lofte mig trogen att vara
Alt intill den blekaste död.
 3. Hur kan man då otrogen vara,
Man har ju ett hjärta blott;
Hur kan man då ge det åt flere,
När som man har gett det åt en!
 4. Jag kan ej honom bedöma,
Fast han har besvikit mig nu,
Men himmelens Gud skall belöna,
Hos honom, som falskheten bor!
-

56.

Borgå, Esbo, Helsinge, Ö. N.

1. A - man - da satt med en krans i håret, Hon var så skön som en

ros om våren: „Ack Herman, Herman, du trohet svor, Men

likväl falskhet i ditt hjärta bor.“

2. Amanda gångar sig ned i parken,
Att plocka blommorna uppå marken,
Att binda kransar — dem band hon om,
Men alt förgäfves — ej Herman kom.
3. Amanda gångar sig ned till porten,
Då fick hon se det hon icke trodde,
Där fick hon först sina ögon opp,
Att se sin Herman, med en ann gå bort.
4. Amanda dignade ned till jorden:
„O himlens Gud, hvad är jag nu vorden?
Men Herren Gud han bestraffar den,
Som öfvergifver en trogen vän.
5. Ack Herman, Herman! Vänd om tillbaka,
Till din Amanda, den du försakar,
Kom till Amanda, kom hit igen,
Hon är för evigt din trogna vän.“
6. „Amanda, jag dig ej mera älskar,
Jag har en ann, som mitt hjärta fångslar.
Ja, hon skall blifva min äkta brud;
Gråt ej, Amanda, nu är det slut.“

7. „Ack Herman, Herman! Ditt falska hjärta,
Har kunnat krossa all min smärta.
För glömmet du din Amanda bort,
Skall Herren glömma dig innan kort!“
8. Amanda gånger sig ned till stranden,
Där vinkar hon med snöhvita handen;
Hon lossar jullen och ger sig ut —
På hafvets böljor tog Amanda slut.

57.

Snappertuna.

1. Dagen ser väl mulen ut, Grömma öden blifva slut, Gråta måste

stackars flickan, Om det så skall ske.

2. Ensam får du tiden njuta,
Ensam får du tiden sluta,
Ensam får du lefva, vaka,
Ensam får du dö.
3. Fordomtid det nöjsamt var,
Då vi varit hälften af ett par,
Vi som så goda vänner ha varit,
Men nu är det förbi.
4. Huru kan jag lycklig bli,
Om jag ej får ega dig?
Allas hjärtan kan du röra,
Alla älska dig.
5. Vi är ju ej hvarandra lik,
Min fader var fattig, och du är rik;
Men jag vill ej ha gods och gårdar,
Jag vill blott ha dig.

58.

Borgå och Pärnå.

1. Det var en lör-dags-af-ton, då jag till hvila skulle gå, Då

mötte migens sorg, som till hjärtat måndgå; Jag trodde att mitt hjärta skulle

brista, Och allsorg och all ängslan tillbaka måndgå. Jag -baka måndgå.

2. Mins du hvad du lofvade och mins du hvad du sade,
Då vi voro bägge under himmelen den blå?
Du lofte att du aldrig skulle svika mig,
Men så falskt var ditt hjärta, du gjorde det ändå.
3. Gå ibland de rike, der finner du din like,
Band fattiga människor triffes du ej,
Du tycktes vara rik och stolt och mäktig,
Men kanhända den fattige behagar dig ändå
4. Blomman står på bordet och gossar dansa däromkring.
Den blomman har jag dansat ett helt år omkring.
Men blott för dig min vän jag faller tårar,
Och mitt hjärta det svider i mitt ängsliga bröst.
5. Nu slutar jag min visa, nu ändrar jag min sorgesång,
Nu har du ej mera förhoppning om mig,
Men engång på den yttersta dagen,
Då skall du få belöning hur du varit har mot mig.

59.

Helsinge och Ö. N.

a) Ö. N.

1. Det var en lördags - af - ton jag väntade på dig. Jag väntade så

län - - - ge, Aj dullai dullai län - - - ge, Tills klockan slagit

ni. Jag vänta - de så län - - - ge, Ai dullai dullai län - - - ge, Ai

dullaj dullai dul - lal - lej Tills klockan slagit ni!

<p>2. Det var en söndagsmorgon,
Jag klädde uppå mig.
Jag ämnade mig till kyrkan gå,
Aj dullai, dullai kyrkan gå,
För att få träffa dig.</p>	<p>5. Och boken som du gaf mig,
Med nya pärmarna på,
Den kan du gärna ta igen,
Ej blir du min ändå.</p>
<p>3. Men när jag kom till kyrkan,
Så var du inte där.
Då föll det genast i mitt sinn,
Att du had en annan kär.</p>	<p>6. Och ringen som du gaf mig,
Med namnet mitt och ditt,
Den kan du gärna få igen,
Så bli vi kvitt om kvitt.</p>
<p>4. Och sjalen, som du gaf mig,
Med röda rosorna på,
Den kan du gärna få igen,
Ej får du mig ändå!</p>	<p>7. Hvar skall man plocka rosor
Uppå ett hälleberg?
Hvar skall man taga kärlek,
Aj dullai dullai kärlek,
Där ingen kärlek fins!</p>

b) *Helsinge.*

1. En bok med gröna permar, Den har jag fått af dig. I den stod orden

skrif - na, Dal-dul-dal-dul-dal skrif - na, Att du skull älska mig.

<p>2. En sjal med knutna fransar,
Den har jag fått af dig.
I den stod orden skrifna
Dalduldalduldal skrifna,
Att du skull älska mig.</p>	<p>6. Men icke fick jag träffa dig,
På dansen denna kväll,
Ty du had fått en annan kär
Och var så glad och säll.</p>
<p>3. En ring med tre bokstäfver,
Så har du gifvit mig.
I den stod äkta minnet,
Att du skull älska mig.</p>	<p>7. Den bok med gröna pärmar,
Som du har gifvit mig,
Den kan du gärna ta igen,
Så är jag fri från dig.</p>
<p>4. En vacker lördagsafton,
Satt jag och vänta dig,
Hvar gång det tog i nyckeln.
Så trodd jag det var du.</p>	<p>8. Den sjal med knutna fransar,
Som du har gifvit mig,
Den kan du gärna ta igen,
Så är jag fri från dig.</p>
<p>5. En vacker söndagsmorgon,
Stod jag och klädde mig,
Jag ämnade till dansen gå,
För att få träffa dig.</p>	<p>9. Den ring med tre bokstäfver,
Som du har gifvit mig,
Den kan du gärna ta igen;
Dalduldalduldal ta igen,
Så är jag fri från dig.</p>
-

60.

Pärnä.

1. Det varen unger flicka och gossen li-ka-så. Han ville henne trolofva, så

unga som di var.

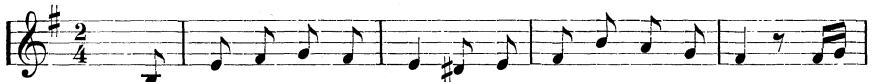
2. Och gossen gick från flickan sin och tog en ann till vän.
När flickan detta höra fick, blef hon så ängsliger.
3. Flickan gick spaserande alt i en lund så grön,
Där mötte hon sin förriga vän med rosen i sin hand.
4. Han hälsade på henne: „god dag min lillade vän!“
„Nej, vännen kan jag aldrig bli, du har troloft en ann!“
5. „Se här är blomman, den vill jag ge åt dig.“
„Nej blomman vill jag inte ta, ej håller gossen ha.“
6. „Se här är ringen, den du åt mig gaf.“
„Nej ringen vill jag intet ha, den vill jag lämna åt dig.“
7. „Adjö, adjö min lilla vän, nu skiljs vi från hvarann,
Den vännen som du nu älskat, han är dig ej trogen till sin död.
8. Men kom ihåg de ordena, som jag har talat till dig,
Att det skall dig begrunda, att du varit falsk mot mig.
9. Men jag har eden svurit, att aldrig gifta mig,
Men som du har varit falsk och otrogen emot mig.
10. Jag får ej fred, jag får ej ro på denna usla jord,
När som du har öfvergifvit mig och älskat högt en ann!“
11. Gossen gick från flickan sin till lilla vännen sin,
Men när han kom till vännen sin, då had hon en annan in.

12. Gossen gick spatsierande alt i en lund så grön,
Då tänkte han i sinnet sitt: „ack om hon vore min!
13. Nu har jag ångrat de ordena, som hon sade till mig,
Men nu är sent att ångra sig, då döden ligger mig på.
14. Jag har gråtit och ängslat mig alt för vännen min,
Men nu har jag fått erfara dessa sanna ord.
15. Adjö min vän, nu skiljas vi åt, nu se vi hvarann ej mer,
Nu sänkes jag i grafvens djupaste afgrund ner.“

61.

Helsinge, Pojo, Pyttis, Pärnä, Ö. N.

a) Pärnä.

1. Där träf-fa-des två yänner, en fattig och en rik, De

ön-ska-de sig till-sammans, att lefva lyc-ke-lig.

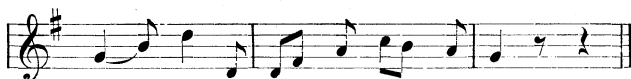
2. Flickan hon var fattig men gossen han var rik,
Och därför ville de tvinga mig att öfvergifva dig.
3. Ditt hjärta och mitt hjärta tillsammansknutit är,
Med röda sidenband och silfverked omkring.
4. Hur kan man kärlek finna, där ingen kärlek är,
Hur kan man bladerna plocka utaf ett förvissnadt träd.
5. Ett träd har jag planterat uti min trädgård grön,
Och en flicka har jag trolofvat så fager och så skön,

6. Så vacker som en lilja, så späd som ett band,
En silfverbricka bär hon uti sin högra hand.
7. Förr skall bärgen smälta, all himlar falla ner,
Förrän jag mitt hjärta bortskänker åt någon ann än dig.

b) Melodi från *Pyttis*.

1. Det var engång två vänner, en fattig och en rik, Som önskad sig till-

sam - man att lef -- va för en tid.

c) Melodi från *Pärnä*.

1. Det var en gång två vänner, en fattig och en rik, Som önskade till-

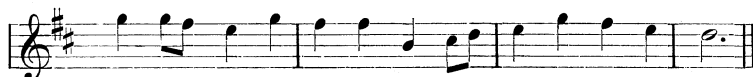

sam - mans att lef - - va för en tid.

d) *Pöjo*.

1. Där gick sig ut en un-gersven ut - - i en lund så grön, Där

möt - te han sin kä - re - sta så fager och så skön.